

Miasteczko Miłosierdzia biskupa Nathana w Branicach

MICHAŁKOWICE

BOBOLUSZYKI

WYSOKA

BRANICE

BRANICE
BAZYLICA ŚW. RODZINY

BRANICE ZAMEK
FUNDACJA ŚW. RAFAŁA

DZBAŃCE OSIEDLE
DOM DLA PSYCHICZNIE CHORYCH

GLUBCZYCE
KLASZTOR O.O. FRANCISZKANÓW

Józef Marcin Nathan

Josef Martin Nathan

(1867-1947)

11. 11. 1867 w Tlustomostach urodził się J. M. Nathan
1873 Józef Nathan rozpoczął szkołę podstawową w Tlustomostach
1879-1887 uczęszcza do gimnazjum w Głubczycach, potem
w Raciborzu gdzie zdaje maturę,
1887-1891 studiował teologię we Freiburgu, którą z przerwami
kontynuował we Wrocławiu
23. 06. 1891 otrzymał święcenia kapłańskie
1891 był wikarym w Zawiszycach
1892-1899 był wikarym w Branicach
1899-1931 był proboszczem w Branicach
1898 przyczynił się do sprowadzenia sióstr ZSMN w Branicach
1914-1918 był deputowanym do parlamentu niemieckiego
1916-1924 był administratorem - komisarzem apostolskim dla tej
części arcybiskupstwa olomunieckiego
1924-1943 był wikariuszem generalnym z prawami biskupa
1943-1945 był biskupem pomocniczym archidiecezji olomunieckiej
13. 12. 1946 jako Morawianin nie zgadza się na wysiedlenie
do Niemiec
21. 12. 1946 został wysiedlony do Opawy w Czechosłowacji
30. 01. 1947 umiera na wygnaniu w Opawie, z dala od Branice -
ziemi, którą ukochał.

Na cmentarzu szpitalnym w części wydzielonej dla sióstr ZSSMN
jest kaplica-mauzoleum, w której spoczywają szczątki kapłanów.
Branice były ukochanym miejscem biskupa fundatora i choćby z tego
powodu powinien tu spocząć. Tak uważamy, ludzie przybyli
tu zewsząd, i może dzięki naszym staraniom, tak się stanie.

Urząd Gminy Branice
48-140 Branice, ul. Słowackiego 3
e-mail: ug@branice.pl
<http://www.branice.pl>

Powiatowe Muzeum Ziemi Głubczyckiej
48-140 Głubczyce, ul. Rynek 1
e-mail: muzeum@glubczyce.info
<http://www.muzeum.glubczyce.info>

Stowarzyszenie CARITAS CHRYSITI
48-140 Branice, ul. Słowackiego 3/14
e-mail: caritaschrysti@wp.pl

Miasteczko Miłosierdzia biskupa Nathana w Branicach

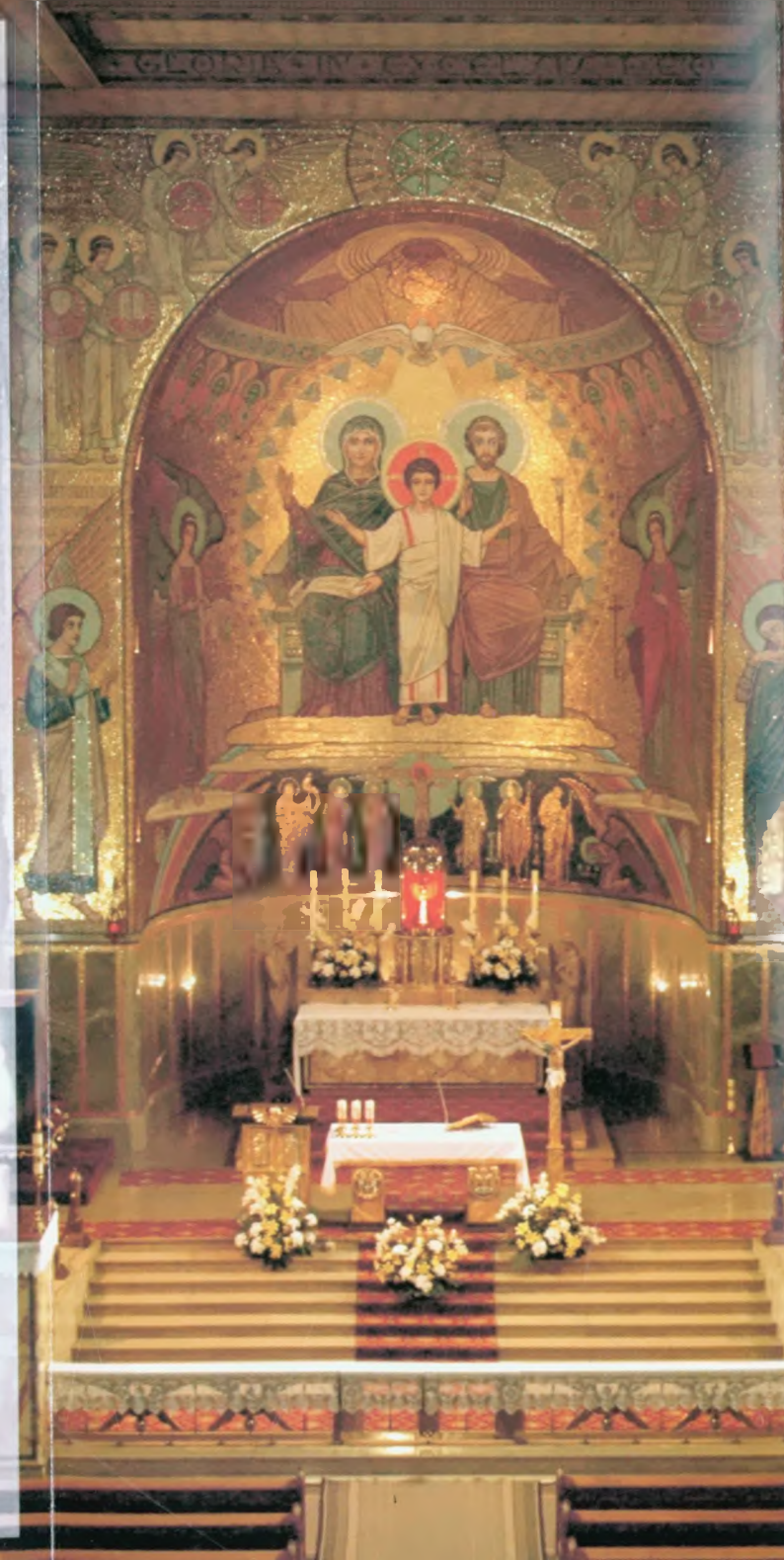
Branice to niewielka miejscowość przygraniczna w województwie opolskim. Pierwsza wzmianka dotycząca Branic pochodzi z 1278r.

W 1892r. do parafii Branice przybył wikary ksiądz Józef Marcin Nathan, który od 1899r. był jej proboszczem. Z jego inicjatywy podjęto dzieło budowy kompleksu szpitala dla osób nerwowo i psychicznie chorych, potocznie nazywanego „Miasteczkiem Miłosierdzia” według projektu P. Klehra z Głubczyc. W latach 1901- 1934 wzniesiono pawilony dla chorych (A-K), Dom Rekolekcyjny, klasztor żeński dla Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Marii Panny oraz budynek do badań naukowych (obecnie administracja). Utworzono gospodarstwo pomocnicze i warsztaty rzemieślnicze. Uruchomiono młyn elektryczny, centralną kuchnię, piekarnię oraz rzeźnię. Zakupiono i wyremontowano folwarki w Branicach Zamku i Dzbańcach.

Z czasem szpital stał się samowystarczalny, a pacjenci, w ramach terapii zajęciowej, wykonywali proste prace.

W czasie II wojny światowej szpital pełnił rolę szpitala wojskowego, co pomogło mu przetrwać reżim nazistowski. Po wojnie zniszczone budynki szpitalne odbudowano.

21.12.1946r. biskupa J. M. Nathana wysiedlono do Czechosłowacji. W 1949 r. szpital upaństwowiono.

Najcenniejszą budowlą zespołu jest trójnawowa bazylika p. w. Świętej Rodziny, którą wzniesiono w latach 1929-32. Elementem dominującym budowli jest przyległa doń od zachodu wieża, która również pełniła rolę wieży ciśnień (w jej górnej kondygnacji umieszczono zbiornik na wodę). Wystrój wnętrza zaprojektowany przez znanego wrocławskiego architekta (pochodzącego ze Szwajcarii) Gebharda Uttingera w stylu „art deco”. Z wystrojem doskonale współgra mozaika przedstawiająca Świętą Rodzinę, projektu benedyktyna brata Notkera Beckera z klasztoru w Maria Laach. Innym, zachwycającym elementem, są „anielskie kraty” wykonane przez uczniów Uttingera przy pomocy chorych. Okna wypełniają witraże ze scenami Drogi Krzyżowej, które zaprojektował Antoni Figiel, a wykonała firma Mayer z Monachium. Całości wystroju dopełnia polichromia złożona z poziomych kolorowych kresek. Potęguje ona wrażenia świetlne, przenikających przez witraże promieni słonecznych, do wnętrza bazyliki. Cudem ocalała bazylika p.w. Świętej Rodziny w Branicach jest najwspanialszym przykładem sztuki modernistycznej w Polsce.

Opracowanie:
dr Katarzyna Maler, dr Barbara Piechaczek

